

Πολλά ἐδημοσιεύθησαν ἐσχάτως περὶ τοῦ μεγάλου τέκνου τῆς Ἀλβανίας, τοῦ Δαρβίνου, οὗτινος καὶ ἐκτεταμένη ἐξεδόθη πρὸ μικροῦ βιογραφία, ἀξία μελέτης καὶ ἀναγνώσεως. Μεταξὺ ἄλλων μαθηάνομεν ἐκ τῆς βιογραφίας ταύτης, ὅτι ὁ Δαρβίνος τῷ 1818 ἐνεγράφη εἰς τὴν μεγάλην σχολὴν τοῦ Dr. Butler καὶ ἔμεινεν ἐν αὐτῇ μαθητῶν μέχρις ἡλικίας 16 ἐτῶν. „Διὰ τὴν ἐκπαίδευσίν μου, λέγει αὐτὸς οὗτος ὁ μεγαλοφυὴς ἀνὴρ, δὲν ἤδυνάτο νὰ εὐρεθῇ μᾶλλον ἀκατάλληλον ἐκπαιδευτήριον, διότι ἐκτὸς τῶν δύο ἀρχαίων γλωσσῶν δὲν ἐδιδάσκατο ἄλλο τι ἐν αὐτῷ παρὰ μόνον ὀλίγη ἀρχαία Ἱστορία καὶ Γεωγραφία. Διὰ τοῦτο ἡ φοίτησις εἰς τοιαῦτο σχολεῖον ἐφαίνετο ὅπως, ἀσκοπος καὶ ἀνωφελὴς εἰς ἐμέ.“ Ὁ Δαρβίνος οὐδεμίαν ἡσθάνετο κλίσιν πρὸς τὰς γλώσσας καὶ ἐλυπεῖτο πολὺ διὰ τοῦτο. Ὡς ἐκ τούτου καὶ οἱ διδάσκαλοι καὶ ὁ πατὴρ του τὸν ἐθεώρουν περιωρισμένου πνεύματος, μῆ δὲ τῶν ἡμερῶν ὁ τελευταῖος ὀργισθεὶς τῇ εἶπε: „Τίποτε ἄλλο δὲν θέλεις νὰ κάμῃς παρὰ μόνον νὰ σκοπεύῃς, νὰ συλλαμβάνῃς ποντικούς καὶ τὰ παρόμοια. Θὰ ἔλθῃ ἡμέρα ποῦ θὰ ἐντροπιάσῃς καὶ τὴν οἰκογενεὶάν σου καὶ τὸν ἴδιον ἑαυτὸν σου.“ Ὁ Δαρβίνος περιεφρόνει μεγάλως πάσας τὰς γνώσεις, ὅσας εἶχεν ἀποφέρει ἐκ τῆς σχολῆς ταύτης. „Ἐρωτῶν ἑμαυτὸν, ἔλεγε, περὶ τοῦ τι ἔμαθον ἐν αὐτῇ, ὀφείλω νὰ δηλώσω, ὅτι ἐν αὐτῇ μὲν οὐδὲν ἀπολύτως, πανδ' ὅσα δι' ἡμετέραν ἔμαθον διδάσκων ἑμαυτὸν.“ Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ὁ Δαρβίνος ἀνεγίνωσκε πρὸ πάντων ποιήματα, ἐπρωτίμα δὲ τὰ ἔργα τοῦ Σαίξπηρου, τοῦ Θόμσων, τοῦ Βύρωνος καὶ τοῦ Σκωτ. Κατόπιν τὸν πρὸς τὰ ποιήματα ἔρωτά του μετεβίβασεν εἰς τὰ μυθιστορήματα. „Κατ' ἐμὲ κριτὴν, ἔλεγε, μυθιστορῆμα τι τότε μόνον εἶνε ἔργον πρώτης τάξεως, ὅταν περιγράφῃ ἀνδρῶπων, τὸν ὅποιον δυνάμεθα ν' ἀγαπήσωμεν, ἐὰν δὲ οὗτος τύχῃ νὰ ᾖ γυνὴ εἰσιδής, τόσῳ τὸ καλλίτερον.“ Τὸ καλὸν δὲ μυθιστορῆμα, κατὰ Δαρβίνον, ἔπρεπε πάντοτε νὰ ἔχῃ τὴν λύσιν εὐχάριστον, ἀπῆται μάλιστα νὰ τεθῇ καὶ νόμος ἀπαγορεύων εἰς τοὺς μυθιστοριογράφους νὰ παριστῶσι τραγικὴν τὴν λύσιν.

Αἱ ἀγγλικαὶ ἐφημερίδες διηγούνται περίεργον ἀνέκδοτον περὶ τοῦ Ἀγγλοῦ ποιητοῦ Τέννυσον. Ἀγγλος τις ἐστοιχημάτισεν, ὅτι θὰ κατορθώσῃ νὰ προμηθευθῇ χειρόγραφον τοῦ διασήμου ποιητοῦ, περὶ τοῦ ὁποῦ ὑπάρχει γενικὴ πεποίθησις, ὅτι πάντοτε μέχρι τοῦδε ἠρνήθη ἐπιμῶνας νὰ χαρίσῃ εἰς οἰονδήποτε καὶ δύο καὶ ἑκατὸν λέξεις χειρογράφου του. Ὁ στοιχηματίας λόρδος ἔγραψε καὶ ἀπηύθυνε πρὸς τὸν Τέννυσον εὐγενεστάτην ἐπιστολήν, δι' ἧς ἠρώτα αὐτόν, ποῖον ἐκ τῶν δύο πασιγνώστων Λεξικῶν τῆς ἀγγλικῆς γλώσσης, τὸ τοῦ Websters ἢ τοῦ Ogilvies ἦτο, κατὰ τὴν γνώμην του, τὸ καλλίτερον; — „Θὰ τὸν πιάσω ἀφέντως“, εἶπε καθ' ἑαυτὸν καὶ πρὸς τοὺς φίλους του θριαμβευτικῶς ὁ λόρδος, ἀφοῦ παρέδωκε τὸ γράμμα εἰς τὸ ταχυδρομεῖον. Ἀλλὰ μετὰ δύο μόνον ἡμέρας ἔλαβεν ἀπάντησιν, ἥτις ὅμως οὐδὲν ἄλλο ἦτο παρὰ ἀπλοῦν χαρτίον, ἐπὶ τοῦ ὁποῦ ὁ Τέννυσον ἐκόλλησεν ἐπιμελῶς τὸ ὄνομα „Ogilvies“, ἀφοῦ ἐξέσχιεν αὐτὸ ἐκ τοῦ γράμματος τοῦ ἀποστολέως λόρδου.

Ἔχετε λοιπὸν τόσον σκληρὰν καρδίαν, κύριε Κωστάκη, καὶ μοι ἀρνεῖσθε τὴν χεῖρα τῆς θυγατρὸς σας, τὴν ὁποίαν τόσον ἀγαπᾷ; — Λυποῦμαι, Κύριε, πολὺ, ἀλλ' ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν ἔρωτῶ τὴν καρδίαν, ἀλλὰ τὸν ἐγκέφαλόν μου. — Ὡ, ἐὰν ἦτο δυνατόν νὰ μαλακυνθῇ ὁ ἐγκέφαλός σας!

Ὅπόσον μέγας εἶνε ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν, ὧν τὴν προμήθειαν ἐκμεταλλεύεται πρὸς ὄφελος καὶ τοῦ δημοσίου καὶ τῶν ἐκδοτῶν ἡ διεύθυνσις τῶν γερμανικῶν ταχυδρομείων, ἀποδεικνύει ἐναργῶς ὁ ἐξῆς στατιστικὸς πίναξ, ὃν ἐδημοσίευσεν πρὸ τίνος ἐν εἰδῇ τιμολογίου τὸ ἐν Βερολίνῳ Ἐφημεριδογραφικὸν Τμήμα. Ὁ ἐν λόγω πίναξ περιλαμβάνει 9232 διάφορα φύλλα, ἐξ ὧν 6613 γερμανιστὶ γραφόμενα καὶ 2618 ἐν ἄλλαις γλώσσαις, ἐξ ὧν πάλιν 844 ἀγγλιστὶ, 611 γαλλιστὶ, 183 δανιστὶ, 169 ὀλλανδιστὶ, 150 ἰταλιστὶ, 136 σουηδιστὶ, 97 πολωνιστὶ, 78 νόρβηγιστὶ, 58 ρωσιστὶ, 48 ἰσπανιστὶ, 32 ῥωμανιστὶ, 28 οὐγγαριστὶ, 18 τσεχιστὶ, 11 ἑλληνιστὶ, 8 πορτογαλλιστὶ, ἀνὰ 6 λιτταουῖστὶ καὶ βενδιστὶ, ἀνὰ 6 φιλανδιστὶ

καὶ σλαβονιστὶ, ἀνὰ 3 ἐβραῖστὶ καὶ σερβιστὶ, ἀνὰ 2 κροατιστὶ, περσιστὶ καὶ τουρκιστὶ, 1 ἄρμενιστὶ, 1 βουλγαριστὶ καὶ 1 λατινιστὶ. Οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι ἔχουσι βεβαίως ἀναλογίαν τινα καὶ πρὸς τὸν ὅλον ἀριθμὸν τῶν ἐν ἐκάστῃ χώρᾳ ἐκδιδόμενων περιοδικῶν καὶ φύλλων, παραλλάσσει ὅμως ὡς πρὸς αὐτὴν τὴν Γερμανίαν καὶ τὴν Ἀνατολὴν τὸ πρᾶγμα, διότι ἅπαντα τὰ ἐν Γερμανίᾳ καὶ ἀλλοῦ ἐκδιδόμενα γερμανικὰ φύλλα ἀναγιγνώσκονται ὑπὸ τῶν Γερμανῶν, εἶνε δὲ ἀνατεθειμένη ἡ προμήθεια ἀπάντων σχεδὸν εἰς τὰ γερμανικὰ ταχυδρομεῖα, καὶ ὑπερτερεῖ ἡμῶν ἡ Ῥωμανία π. χ., οὐχὶ διότι ἐν Ἑλλάδι ἐκδίδονται ὀλιγώτεροι ἐφημερίδες, ἀλλ' ἕνεκα τῆς ταχυδρομικῆς ἐνώσεως, ἣν δὲ κατωρδύσαμεν ἡμεῖς ἔτι ν' ἀποκτήσωμεν, ἀπὸ πολλοῦ δ' ἔχει ἡ Ῥωμανία μετὰ τῆς Γερμανίας, ἥτις ἄλλως ἔχει καὶ μεγαλύτερα ἐμπορικὰ καὶ πολιτικὰ συμφέροντα ἀνὰ τὰς παραδουναβείους χώρας. — Ἐκ τῶν ἀνωτέρω 6613 γερμανικῶν φύλλων 5770 ἐκδίδονται ἐν αὐτῇ τῇ Γερμανικῇ Αὐτοκρατορίᾳ, 440 ἐν Αὐστρουγγαρίᾳ, 267 ἐν Ἑλβετίᾳ, 85 ἐν ταῖς Ἡνωμ. Πολιτείαις τῆς Ἀμερικῆς, 21 ἐν Ρωσίᾳ, 16 ἐν Λουξεμβούργῳ, 2 ἐν Βελγίῳ, ἀνὰ 3 ἐν Λονδίνῳ καὶ Ρότερδάμῳ, 2 ἐν Παρισίοις καὶ ἀνὰ 1 Ρίπ-Ἰανέϊφ, Σαγκάι, Βουκουρεστίῳ καὶ Los-Angeles. Ἐν αὐτῇ πάλιν τῇ Γερμανικῇ Αὐτοκρατορίᾳ ἐκδίδονται 128 φύλλα ἐν ξέναις γλώσσαις, καὶ ἐκ τούτων 34 γαλλικά, 45 πολωνικά, 17 δανικά, 10 ἀγγλικά, 6 λιτταουικά, 6 βενδικά, 3 ἰσπανικά, 2 ἑλληνικά, 2 ἰταλικά, 1 ἐβραϊκόν, 1 ὀλλανδικόν καὶ 1 τσεχικόν. — Ἐν Βερολίνῳ ἐκδίδονται 549 ἐφημερίδες καὶ περιοδικὰ, ἐν Λειψίᾳ 296, ἐν Μονάχῳ 129, ἐν Χαμβούργῳ 114, ἐν Στουτγάρδῃ 103, ἐν Δρέσδῃ 100, ἐν Φραγκφούρτῃ 61, ἐν Βρεσλάου 51, ἐν Ἀνω-βέρῳ 45, ἐν Πόζεν 36, ἐν Κολωνίᾳ 34, ἐν Νυρεμβέργῃ 32 καὶ ἐν ἄλλαις εἰκοσι δευτερευούσαις τῆς Γερμανίας πόλεσιν ἐκδίδονται ἀπὸ 30 μέχρις 20 φύλλων.

Ἐπίσημος ἰταλικὴ ἐφημερίς, ἡ „Ἰταλία“ δημοσιεύει ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν „Ἐγκύκλιος κατὰ τῶν κενῶν φράσεων, γράμμα τοῦ πρωθυπουργοῦ Κρίστη πρὸς τοὺς διπλωματικούς καὶ προξενικοὺς ἀντιπροσώπους τῆς ἰταλικῆς κυβερνήσεως. Τὸ περίεργον τοῦτο ἔγγραφο ἔχει κατὰ λέξιν ὡς ἐξῆς:

Ἐν Ρώμῃ, τῇ 12. Νοεμβρίου 1887.

Ἐν τῇ ἀλληλογραφίᾳ τοῦ Ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν καὶ τῶν διπλωματικῶν καὶ προξενικῶν ἀρχῶν γίνεται χρῆσις φιλοφρονητικῶν τιμῶν τύπων, οἵτινες ἂν καὶ φαίνονται εὐπρόσδεκτοι ἐν τῇ ἰδιωτικῇ ἐπιστολογραφίᾳ, εἶνε ὅμως περιττοὶ ἐν τοῖς ἐπισήμοις γράμμασι τῆς κυβερνητικῆς ὑπηρεσίας. Ταῦτα λέγων ἐννοῶ τὰς ἐν τέλει ἐκάστου γράμματος καὶ τηλεγραφήματος καὶ ἐντύπου πολλὰς ἐγγράφου ἢ μακροτέρας ἐκδόσεως φράσεις, τὰς ἐπανειλημμένας ἐκεῖνας διαβεβαιώσεις τῆς ἐξαιρέτου ὑπολήψεως, ἥτις συνήθως ὑφίσταται ἢ ταπεινοῦται ἀναλόγως τῆς τάξεως τοῦ προσώπου, πρὸς ὃ ἀπευθυνόμεθα, ἢ τῆς θέσεως, εἰς ἣν ἡμεῖς οἱ γράφοντες ἰστάμεθα — πρᾶγμα δὴλὰ δὴ πάντῳ σχεδὸν περιττόν, συχνὰ δὲ καὶ ἀπρεπές.

Διὰ ταῦτα ἐπιθυμῶ νὰ παραλείπηται τοῦ λοιποῦ ἡ ἐν λόγω τυπικὴ φρασολογία. Τὸ Ὑπουργεῖον πρῶτον θὰ κάμῃ τὴν ἀρχήν. Ἐλπίζω, ὅτι πάντες θὰ ἐνοήσωσι τὸν σκοπὸν τῆς Ἐγκυκλίου μου ταύτης. Ὁ σκοπὸς οὗτος εἰς οὐδὲν ἄλλο ἀποβλέπει, εἰμὴ νὰ καταστή τὸ ὄψος τῶν ἐγγράφων τῆς ὑπηρεσίας ὡς συντομώτατον καὶ ἀπλούστατον συμφώνως πρὸς τὰς ἀγαστάς ἀπαγορεύσεις αὐτῆς τῆς ἰταλικῆς γλώσσης καὶ τὴν σύγχρονον μέθοδον ἐν τῇ διεξαγωγῇ οἰασδήποτε ὑποθέσεως, δὴλὰ δὴ τὴν πρακτικότητά καὶ ταχύτητα.

F. Crispi.

Διὰ τοῦ ἐγγράφου τούτου, ἐν ᾧ πράγματι ἐτηρήθη μετ' ἀπαραιμίου ἀπλότητος καὶ συντομίας ὅ,τι συνιστάται εἰς τοὺς κυβερνητικούς ἐν τῇ ξένῃ ὑπαλλήλους, ἐθεράπευσεν ὁ ἰταλὸς πρωθυπουργὸς κακόν, τὸ ὅποιον πρὸ εἰκοσιπενταετίας καὶ πλέον κατήγγησεν ὁ ἀπείριστος ἐν πᾶσι Βίσμαρκ, ἀμείλικτος αὐτὸς πρὸ πάντων ἐχθρὸς τῶν φιλοφρονητικῶν ἀκισμῶν καὶ τῶν κοινῶν τόπων. Δικαίως δὲ παρατηρεῖ ἡ Βορειογερμανικὴ παραθέτουσα τὸ ἀνωτέρω ἰταλικὸν ἔγγραφο, ὅτι τὸ διάβημα τοῦτο τοῦ Κρίστη ἐμφαίνει τὸν πρακτικὸν νοῦν τοῦ ἀνδρός.